

واکاوی یادگیری پژوهش محور و ارتقای روحیه پژوهشی دانش آموزان

طاهره بلالی خراجی^۱

دانش آموخته کارشناسی ارشد رشته روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندرلنگه و آموزگار مقطع ابتدایی شهرستان بندرلنگه (دبستان فردوسی ۱۴۰۰-۱۳۹۹).
taherehbalali۱۳۶۳@gmail.com

چکیده

ایجاد روحیه خلاق در دانش آموزان و تربیت نسلی پژوهشگر، یکی از مهم ترین هدف های نظام تعلیم و تربیت است. رسیدن به این مهم نیازمند بستری مناسب است که در آن، معلم انگیزه کافی برای هدایت روند تعلیم و تربیت به سوی فعالیت های پژوهشی داشته باشد و جریان آموزش را در مدار پایین ترین سطح آموزشی، یعنی سطح دانش و محفوظات صرف، قرار ندهد. این امر مستلزم طراحی نظام آموزشی خلاق و وجود امکانات لازم برای انجام وظایف محوله، از فضای آموزشی کافی گرفته تا کتابخانه، کارگاه رایانه، آزمایشگاه و کارگاه، فضای ورزشی و ... است. در همین راستا نیز هدف از پژوهش حاضر واکاوی یادگیری پژوهش محور و ارتقای روحیه پژوهشی دانش آموزان است؛ به همین جهت این تحقیق به جهت هدف کاربردی و به لحاظ روش اسنادی و کتابخانه ای است. نتیجه پژوهش نشان داد که یادگیری پژوهش-محور نشأت گرفته از رویکرد ساخت گرا می تواند در برقراری ارتباط میان آموزش و پژوهش، تحکیم و تقویت ایجاد نماید، به ویژه هنگامی که دانش آموزان برای پاسخ سؤالاتشان یک چرخه کامل پژوهش را طی کنند. همچنین زمانی که تمرکز یادگیری بر کشف دانش جدید باشد و معلمان به مثابه همکاران یادگیرندگان در جریان پژوهش فعالیت می کنند، این امر به ایجاد تسهیلاتی برای به وجود آوردن یک جامعه یادگیرنده علمی و عملی کمک می کند. کلیدواژه ها: یادگیری پژوهش محور، روحیه پژوهشی، رویکرد ساخت گرایی، دانش آموز

۱- مقدمه: (بیان مسائل کلی، نظرات صاحب نظران داخلی و خارجی، طرح مسئله، اهمیت پژوهش)

تئوری و پیشینه پژوهش (بررسی مطالعات و نتایج پژوهش های مرتبط با موضوع پژوهش)

مهم ترین شکل تعامل انسانی ارتباطی است که بر مبنای پرسش و پاسخ پی ریزی می شود (جعفری و لیاقت دار، ۱۳۹۲). داشتن روحیه پرسشگری در دانش آموزان از مسائل مهم آموزش و پرورش عصر کنونی است. هر تزلزل^۱ روحیه پژوهشگری را روش فکر کردن و نگرش علمی می داند که مهم ترین ویژگی در این روحیه علاقه به دانستن است (حسین زاده بحرینی، ۱۳۹۷). در عصر حاضر، روحیه پژوهش به تمایل برای دسترس به اطاعات و توانای های انتقادی معنا شده است (آیتو، آیتو و نیشادا^۲، ۲۰۱۱).

روحیه پژوهشگری شامل مولفه های کنجکاوی، پشتکار، مدیریت اعمال تکانشی و توانایی انجام کار گروهی است. کنجکاوی: اشتیاق برای دانستن، پرسش کردن و پیش قدم شدن برای حل مسئله و تحقیق است. پشتکار: به معنی خوب به پایان رساندن کار است، یعنی با دقت به یک روش ارزشمند پایبند بودن. مدیریت اعمال تکانشی: به عمل یا رفتاری گفته می شود که در پی محرکی بدون اندیشه، کنترل و جهت گیری هوشیار فعال می شود. توانایی انجام کار گروهی: دانش آموزی که روحیه پژوهشی دارد، می آموزد که به نظرات دیگران گوش فرا دهد، آن را بررسی کند و بر اساس تفکر آگاهانه اقدام به پذیرش یا رد آن کند و از به اشتراک گذاشتن دانش خود با دیگران استقبال می کند (شیرزاد، ۱۳۹۳).

^۱ - Hertzler

^۲ - Ito, Ito & Nishida